

Originalartikel

Flaming heart syndrome: kollektive falske minder i en dansk populærkulturel kontekst

Dave Singh Dhanda¹, Thomas Kirkeskov Olsson², Lars Hageman Pinborg^{1, 3} & Per Jensen¹

1) Epilepsiklinikken, Afdeling for Hjerne- og Nervesygdomme, Københavns Universitetshospital – Rigshospitalet, 2) Afdeling for Hjerne- og Nerveundersøgelser, Københavns Universitetshospital – Rigshospitalet, 3) Neurobiologisk Forskningsenhed, Afdeling for Hjerne- og Nervesygdomme, Københavns Universitetshospital – Rigshospitalet

Ugeskr Læger 2025;187:V202513. doi: 10.61409/V202513

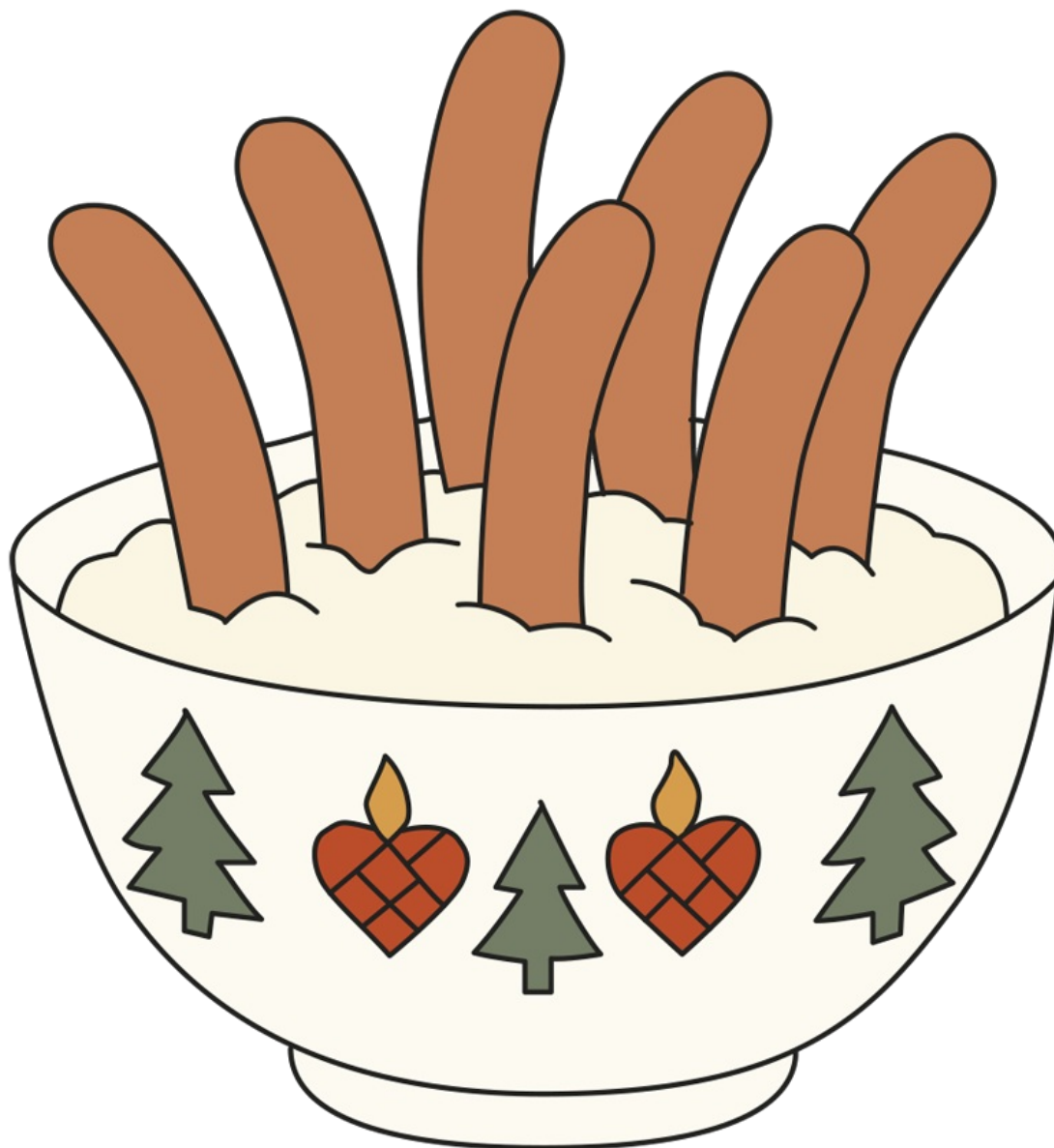
Filmen »Flamberede hjerter« af *Helle Ryslinge* havde premiere i 1986 [1] og regnes i dag for et markant eksempel på dansk 1980'er-film med fokus på samtidens sociale og kulturelle temaer. I 2026 markeres filmens 40-års jubilæum, hvilket giver anledning til fornyet opmærksomhed på dens tematikker og ikoniske scener. Blandt disse fremhæves ofte en middagsscene, hvor der serveres pølser stående op i et fad. Scenen er blevet stående som et populærkulturelt referencepunkt, og flere personer har en klar, men tilsyneladende divergerende erindring af, hvad pølserne stod i.

Fænomenet, hvor flere mennesker deler en fejlagtig erindring, er tidligere blevet beskrevet i den internationale litteratur som falske minder eller Mandela-effekten navngivet af *Fiona Broome*, da hun og mange andre fejlagtigt huskede, at *Nelson Mandela* var død i fængslet mange år før hans faktiske død [2]. Senere er fænomenet beskrevet utallige gange inden for særligt amerikansk populærkultur [3]. Hukommelsesforskning har vist, at erindringer ikke er statiske registreringer, men rekonstruktive processer, der kan påvirkes af forventninger, sociale interaktioner og kulturelle rammer. Ligeledes er det vist, at grupper kan udvikle og fastholde fælles fejlerindringer [4].

Fænomenet er ikke alene af teoretisk og klinisk interesse, men har også relevans i en bredere samfundsmæssig og politisk kontekst. Dannelsen og vedligeholdelsen af fejlerindringer – herunder gentagen eksponering, autoritetsudsagn og social forstærkning – synes at blive benyttet bevidst eller ubevidst i det aktuelle internationale politiske billede, hvor narrativer kan formes og fastholdes på trods af faktuelle modbeviser.

Formålet med dette studie er at undersøge medarbejdere på en klinisk afdeling ved at beskrive, hvilken erindring de havde af den pågældende filmscene, samt at kvantificere fordelingen af de rapporterede svar (Figur 1).

FIGUR 1 Her op til jul kunne man fejlagtigt genkalde sig, at pølserne stod i en skål risengrød. Udført med ChatGPT-5 (OpenAI).

Metode

Undersøgelsen blev gennemført som en spørgeskemaundersøgelse blandt medarbejdere på Afdeling for Hjerne- og Nervesygdomme, Rigshospitalet. Inklusionskriteriet var, at deltagerne havde set filmen »Flamberede hjerter«. Derefter blev de bedt om at genkalde middagsscenen centrale element – specifikt hvilket medium pølserne stod i. Svarene blev registreret som fritekst og efterfølgende kategoriseret.

Det korrekte svar var »fettuccine«, men »pasta« blev også accepteret som korrekt. Et nærbillede af fadet (**Figur 2**) viser, at der er tale om en fettuccineblanding af grøn (spinat-) og lys. Således accepteres både »spinat« og

almindelig »fettuccine« som korrekte svar. For at vurdere, om én fejlerindring dominerede, blev svarene inddelt i to kategorier: »kartoffelmos« og »andet«. Der blev foretaget en frekvensanalyse, og andelen af »kartoffelmos«-svar blev analyseret med binomialtest mod en forventet 50/50-fordeling. Der blev desuden beregnet 95% KI. Alle analyser blev udført i R (R Foundation for Statistical Computing, version 2024.04.2).

FIGUR 2 Scener fra filmen »Flamberede hjerter«, der viser pølser i fettuccine. **A.** Nærbillede af fadet. **B.** Middagsfestivitassen med Henriette (*Kirsten Lehfeldt*), Henrik Løwe (*Torben Jensen*) og Mr. Woodroof (*Aage Haugland*). Vist med tilladelse fra *Kirsten Lehfeldt* og Nordisk Film Production.

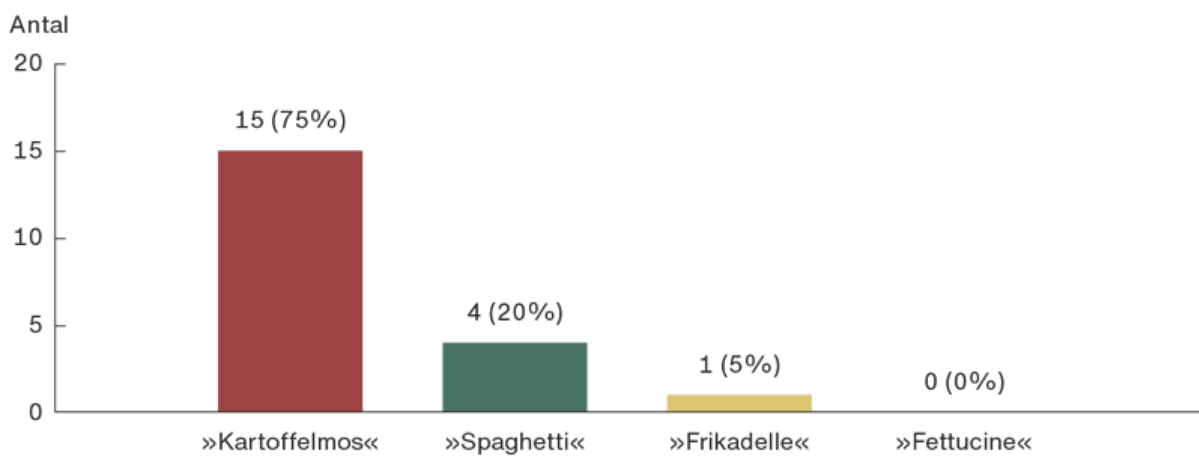

Resultater

I alt deltog 20 medarbejdere. 15 (75,0%; 95% KI: 50,6; 90,4) svarede »kartoffelmos«, fire (20,0%; 95% KI: 8,1; 41,6) svarede »spaghetti«, og én (5,0%; 95% KI: 0,9; 23,6) svarede »frikadelle«. Ingen svarede korrekt (»fettuccine«)

(Figur 3).

FIGUR 3 Svarfordelingen fra spørgeskemaundersøgelsen (N = 20).

Andelen af »kartoffelmos«-svar var signifikant højere end en forventet 50/50-fordeling. Binomialtesten gav $p = 0,041$. En supplerende χ^2 -test med Yates' korrektion viste samme resultat ($\chi^2(1) = 4,05$; $p = 0,044$) (Figur 3).

Diskussion

Dette studie er, så vidt vi ved, det første, der beviser falske minder inden for dansk populærkultur med udgangspunkt i filmen »Flamberede hjerter«. Vi foreslår derfor, at fænomenet i denne ramme betegnes flaming heart syndrome.

Undersøgelsen viste, at ingen deltagere korrekt kunne genkalde det originale medium i filmscenen. I stedet fremstod kartoffelmos som den klart dominerende fejlerindring. Dette understøtter fænomenet kollektive falske minder, hvor en gruppe deler en ensartet, men fejlagtig erindring. Tilsvarende fænomener er beskrevet i den internationale litteratur, hvor etablerede kulturelle forestillinger eller forventninger kan påvirke hukommelsens rekonstruktive karakter.

At majoriteten samstemmende angav kartoffelmos, peger på, at fejlerindringer kan konsolideres til en fælles kulturel fortælling, selv når den oprindelige information er anderledes. Hertil kommer, at det næsten synes fysisk umuligt, at pølser kan stå oprejst i fettucine, hvorimod kartoffelmos intuitivt fremstår som et mere oplagt og plausibelt medium til at understøtte dem. Derudover er selvsamme scene fejlbeskrevet i efterfølgende avisartikler med netop kartoffelmos som værende under pølserne [5, 6].

Svaret »frikadelle« er muligvis en tilfældig outlier, og datagrundlaget er for småt til at konkludere yderligere på dette. Det skal dog bemærkes, at fænomenet med pølser nedsunket i frikadellefars er beskrevet i litteraturen under definitionen forloren pindsvin [7].

Studiets eksterne validitet kan være begrænset af, at forsøgsparticipanterne var sundhedsprofessionelle, mens filmen fremstiller en skarp ironisk satire over hospitalspraksis, lægestanden og forskningsmiljøer. Denne kontekst kan aktivere forsvarsmekanismer (f.eks. trusselsreduktion eller kognitiv dissonans) hos personer, der dagligt eksponeres for disse miljøer, og øger derved potentielt tilbøjeligheden til falske erindringer. Det anbefales derfor, at studiet reproduceres på tværs af profession, uddannelsesniveau og kulturel baggrund (Figur 2).

Konklusion

Samtlige forsøgsdeltagere havde en fejlagtig erindring af middagsscenens indhold. Kartoffelmos fremstod som den dominerende fejlerindring i forhold til alternative svarmuligheder. Fundene illustrerer forekomsten af kollektive falske minder inden for en dansk populærkulturel kontekst.

Korrespondance Per Jensen. E-mail: perjen03@gmail.com

Antaget 14. november 2025

Publiceret på ugeskriftet.dk 8. december 2025

Interessekonflikter ingen. Alle forfattere har indsendt ICMJE Form for Disclosure of Potential Conflicts of Interest. Disse er tilgængelige sammen med artiklen på ugeskriftet.dk

Referencer findes i artiklen publiceret på ugeskriftet.dk

Artikelreference Ugeskr Læger 2025;187:V202513

doi 10.61409/V202513

Open Access under Creative Commons License [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

SUMMARY

Flaming heart syndrome: Shared false memories in Danish popular culture

Introduction: Collective false memories – the »Mandela effect« – are well-described in international popular culture. However, equivalent phenomena within a Danish context have not previously been demonstrated. This study examined whether a specific misremembered cinematic detail from the 1986 Danish movie, »Flamberede hjerter«, constitutes a shared false memory.

Methods: We conducted a questionnaire survey among staff at the Department of Neurology, Rigshospitalet, Copenhagen. Participants who confirmed having seen »Flamberede hjerter« were asked to recall which medium supported the sausages in a well-known dinner scene. Free-text responses were categorised, and the proportion of »mashed potatoes« responses was analysed using a binomial test against a 50/50 expected distribution.

Results: Twenty participants were included. None recalled the correct answer (»fettuccine«). Fifteen (75.0%) answered »mashed potatoes«, four (20.0%) »spaghetti«, and one (5.0%) »meatball«. The proportion of »mashed potato« responses was significantly higher than the null expectation ($p = 0.041$), indicating strong convergence around a single erroneous memory.

Conclusion: All participants misremembered the scene, and »mashed potatoes« emerged as the dominant false recollection. This supports the existence of a culturally shared false memory in a Danish context. Accordingly, we suggest that this effect be referred to as flaming heart Syndrome.

Funding: No external funding was received.

Trial registration: Not applicable.

REFERENCER

1. IMDb. Flamberede hjerter, 1986. https://www.imdb.com/title/tt0093031/?ref_=fn_t_1 (3. okt 2025)
2. McDonough M. Mandela effect, 2023. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/science/Mandela-effect> (3. okt 2025)
3. Prasad D, Bainbridge WA. The visual Mandela effect as evidence for shared and specific false memories across people. Psychol Sci. 2022;33(12):1971-1988. <https://doi.org/10.1177/09567976221108944>

4. Loftus EF, Pickrell JE. The formation of false memories. *Psychiatr Ann.* 1995;25:720-725.
<https://img3.reoveme.com/m/21e4113311781789.pdf> (3. okt 2025)
5. Sjællandske Nyheder. Kartoffelmos med pølser gik sin sejrsgang. 19. dec 2022.
<https://www.sn.dk/art867144/danmark/nyhed/kartoffelmos-med-poelser-gik-sin-sejrsgang/> (3. okt 2025)
6. Lautrop J. Kirsten Lehfeldt fylder 63 år. *Billed-Bladet.* 19. dec 2015.
<https://www.billedbladet.dk/kendte/danmark/teater/tillykke-kirsten-lehfeldt-fylder-63-aar-i-dag> (3. okt 2025)
7. Madsen HR. Forloren pindsvin (opskrift på en klassiker fra 1970erne). *Madens Verden.* 2021.
<https://madensverden.dk/forloren-pindsvin-farsbroed-med-poelser/> (3. okt 2025)